

tom, troč-

Pri obtežljivih okolnostih lahko politična oblast odvzame poljedelcu pravice, da mu pristojajo kot samooskrba in odredi, da mu vse njegove zaloge mlinjskih izdelkov in krušnih sadov prisilno odvzamejo.

Nov je dalje predpis, da je tudi kupec, ki pridobi zaplenjene zaloge namenoma na prodajni način, na enak način kaznjiv kot prodajalec. To naj istotako zagotovi polnjenje odredb cesarskega ukaza.

Povdariti je končno določbo, da so kazni tudi prejemniki naročila vojnoprometnega zavoda za žito, če njim naložene obveznosti močno kršijo ali zanemarjajo.

Predpisov o uravnavi porabe, posebno dopustnih množinah porabe ne zadevajo nove odredbe porabe.

Za bolečo ude je obdrženje s Fellerjevimi, bolečine odstranjujejočim rastlinskim esencijam fluidum z zn. »Elsa« prav blagodejno. Oživiljajoči fluid pospešuje krvno cirkulacijo in živahneje tekoča kri prinaša zopet toploto, negovanje in gibčnost v bolečo ude. To lastnost »Elsa« povzroča mnogo zdravnikov hvaležno in pač nobeno drugo sredstvo za obdrženje ni tako izborno pri bolečinah odpravljajočih masazah, kakor to. Pri temu je v izborno domače sredstvo tudi najcenejše, ker stane steklenica samo 42 vinarjev. Po pošti se seveda ne more manj nego 12 steklenic razpošiljati in te stanejo tako povsod poslano samo 6 kron, 48 steklenic pa 60 kron. Naroči se naj jih edino pristne pri lekarnarju v V. Eleri, Stubica, Elsa trg št. 241 (Hrvaško). Kdor trpi na reumatizmu, išias ali gihtu, ima večinoma tudi z obsevanjem težave. Opozarja se tedaj na F. llerjeve, milo dragoče Rhabarbara-kroglice z zn. »Elsa«-kroglice, ki se jih zamore obenem z »Elsa«-fluidom naročiti, 6 škatel stane franko samo 4 K 40 h in svetujemo, da se na oba domača sredstva vedno pri roki. Fellerjevemu Menholni črtnik z zn. »Elsa«, ki se prijetno rabi pri migreni, zamore se za 1 krono pošiljati dodatno. (te)

Razno.

C. k. okrajno glavarstvo v Ptuj opozarjamo prav ponižno na gotove razmere, ki jih javnost danes prav dobro pozna in ne posebno skrbno ocenjuje. Naše prebivalstvo je gotovo glavno in patriotično do skrajnosti in ne jemalo že več dokazov svoje požrtvovalnosti, nego si v marsikaterem uradu to domišljujejo. Zato pa zahteva to prebivalstvo tudi v vsaki stvari in v vsako stran varstvo, kakor ga določa postava. Kajti postava ne sme biti kos papirja, ki se vrže na smetišče. Prav ponižno vprašamo torej slavno c. k. glavarstvo v Ptuj za danes sledeče: Ali mu je znano, da se še vedno od strani nakupovalcev živine ne postopa v zmislu predpisov na vsled tega uničuje po nepotrebnem domačo živino? Ali mu je znano, da se pojavljajo na deželi še vedno nakupovalci, ki niso legitimirani, ki torej sleparijo? Ali je glavarstvu znano, da vkljub najstrožji prepovedi mestni nakupovalci, judovski spekulant, gališki in laški begunci, oficirske sluge, branjevci in brez ozira na postavne določbe in na najvišje cene po deželi vse pokupujejo in naprej pošiljajo? Ali vè, da se noben kmet, noben judovski prekupčevalec ne drži postavnih določb? Ali je glavarstvu znano, da isti judovski prekupčevalci, ki so vedno že zaradi navijanja cen kaznovani, v gotovih odborih vplivajo na določitev cen, da torej povzročajo vsakdanjo povišanje cen ne večaki, marveč interesenti, kar je podobno korupciji? Kmeta se bega in odira; kmetstva se bega in odira; ali ve slavno glavarstvo, da se na ta način gotovo ne širi patriotično zadovoljnost? Naše stališče je: Vseh strani ogroženo Avstrijo podpirati na vse kriplje in do zadnjega vzdihljaja; naša pa mora opozarjati, ako se nas ne varuje z vojsko energijo proti oderuštvi in postavom kmetstva! Prosimo za vpoštevanje teh dejstev, ki jih zmoremo še na drugem mestu naglašati, prosimo za pomoč v imenu prizadetega prebivalstva!

Slovensko-klerikalna stranka razbitha. Listi pravi: Dne 6. julija vršilo se je v deželno-zbornem poslopu v Ljubljani zborovanje zastopnikov slovensko-klerikalne stranke. K temu je prišlo jako veliko kranjskih deželnih in dr-

žavnih poslancev ter zastopnikov duhovščine. Po poročilu načelnika deželnega glavarja dr. Šušteršiča o notranjih strankarskih vprašanjih se je po živahnem razgovoru dru. Šušteršiču polno zaupanje, državnima poslanecema dr. Janezu E. Kreku in profesorju Jarcu pa nezaupnico izreklo. Obenem se je sklenilo, da se ta dva poslanca ne smatra več kot člana izvršilnega odbora stranke. K tej zadevi se še poroča: Nasprotja med voditelji slovensko-klerikalne stranke dr. Šušteršičem in dr. Krekom so starejša, so se pa v vojni zaradi raznih narodnostnih in gospodarskih vprašanj še poojstrila. Radikalno krilo stranke dr. Kreka se je v zadnjih mesecih proti oficijelnemu vodstvu stranke očitno opiralo in pridno pristaje nabiralo; zlasti med mlajšo duhovščino in med klerikalno inteligenco se je pod Krekovim vodstvom močno gibanje pojavilo, ki je Šušteršičevo politiko kot slabotno obsojalo in svojo idejo hrvaško-slovenske vzajemnosti močno v ospredje stavilo. Govori se tudi, da je bil posl. dr. Krek od škofa dr. Jegliča v njegovi lastnosti kot profesor katoliške moralne (!) teologije na ljubljanskem duhovniškem seminarju zaradi njegovih političnih nazorov odstavljen. Tako poročajo listi! Mi poznamo stvar precej natančno, zaradi preljubne cenzure pa zamoremo danes le par stvari omeniti. Dra. Kreka nazori so bili že pred vojno splošno znani iz njegovih spisov in govorov. Jugoslovanski »trializem«, ki zahteva razrušenje kronovin, mu je bil vzor. Šušteršič pa je mož, ki razume prav dobro, da veje danes gotovi veter povsem drugače, kakor pred vojno. Tu tiči nekako nasprotje med političnim — recimo idealizmom in — recimo še nekežne realizmom. Osebnosti »moralnega« profesorja Kreka in pa v gotovih procesih označenega dr. Šušteršiča so zrela naši javnosti itak znane. Najzanimiveje v tej bratovski vojni v taboru klerikalne slovenske stranke je le vprašanje: kaj bodejo klerikalni bratci na Koroškem — tam ima dr. Brejc prvo besedo, ker je dr. Grafenauer šel na »počitnice« — in na Štajerskem — kjer je klerikalni poglavar znani dr. Korošec — storili. Doslej se zadnja »Straža« le repenči nad tem, da se upa i ime dr. Jegliča v zadevo vleči. Hm, hm! Gospodje, ne skrivajte se za kulisami! Povejte jasno, ali ste se za desno ali za levo odločili! — Slovensko ljudstvo bode imelo po našem mnenju od tega spora v klerikalni stranki več dobička nego škode!

Mnogo semena rdeče detelje! Cene za deteljno seme so se bolj zvišale kakor cene za vsa druga semena. V letošnji spomladi je cena dosegla znatno višino čez 500 kron za meterski stot. Vkljub tej prisojeni ceni pa ni bila potrebna množina za nasad povsod na razpolago. Med vsemi kronovinami monarhije pridelava Štajerska največ deteljnega semena. Ker je pričakovati, da bo tudi v prihodnji spomladi primanjkovalo deteljnega semena, bi bila naloga naših poljedelcev, da letos pridelajo kolikor mogoče mnogo deteljnega semena. S tem bi bila zagotovljena potreba ostalih poljedelcev v Avstriji in Štajerski poljedelci bi lahko pri teh visokih cenah računali z visokimi dohodki.

Velikanski požar v gozdu Tatovi grškega kralja. Poletna rezidenca grškega kralja, krasni grad, ki leži sredi v velikanskem gozdu, postala je žrtev ogromnega požara. Ves gozd in grad je uničen od požarnih plamen. Škoda se računa na najmanj 40 milijonov drahem, ker je bil tudi krasni pinijski gozd v razmerju 100.000 hektarjev uničen. Požar je ostal obenem na raznih točkah gozda. Vlak poskus pogašenja je bil zaman. Kralj Konstantin in njegova družina so se nahajali z velikim sprenstvom v gradu, ko je ogenj izbruhnil. Listi so poročali, da je bil kralj od plamen ranjen; ali pozneje se je dognalo, da se je kralj s svojo družino zamogel neposkoden rešiti. Pač pa je mnogo oficirjev, vojakov in drugih oseb našlo v plamenih svojo smrt. Splošno se sodi, da so nasprotniki kralja Konstantina, torej prijatelji Anglije, Francoske in Rusije, v morilnem namenu

zanetili ta požar. Javnost se spominja na smrt francoskega socialista Jaurésa in rumunskega kralja Karola, ki sta bila oba nasprotnika svetovne vojne. Našim sovražnikom je pač vsako sredstvo dobro. Požar še zdaj ni pogašen in divja naprej. Pozneje enkrat šele bode mogoče, preceniti škodo in najti povzročitelje.

Iz bojne polja se nam piše: V Brežice! Vsem dekletam in fantom v Kapeljski občini pošiljam srčne pozdrave iz ruskega bojišča, posebno pa svojim starišem. Ostajam Vaš prijatelj Jos. Weble gfr., vojna pošta 11, Radio 6.

Smrtna nezgoda. V Celovcu prišel je pri premikanju na glavnem kolodvoru delavec Jožef Frandak pod vagon; bili ste mu obe nogi pri kolenih odtrgani. Prepeljali so ga še živega v bolnišnico ali tam je nesrečnež kmalu izdihnil.

Razpust društva. Koroška deželna vlada je društvo »Drava« v Beljaku na podlagi določb § 24 postave od 15. nov. 1867 razpustila.

Vlomi. Iz St. Veita na Koroškem se poroča: Pred kratkim so tatovi vlomili v tobačno trafiko Cecilije Hofer in pokradli okoli 700 K denarja. V isti hiši nahajajoči natakari pa so ukradli tatovi 500 kron denarja.

Pripombe k bodoči žetvi. Če tudi se nam po došli poročilih obeta za letos dobra žetev, bi vendar ne bilo primerno, premnogo od nje pričakovati. Dobra žetev nas varuje pred lakoto, nas pa še davno ne odveže dolžnosti vsa živila kar najvarčneje porabljati. V splošnem smo bili lahko v pretečenih mesecih s preskrbo z živili prav zadovoljni. V primeri z drugimi deželami se je Štajerska še najbolj izkazala. Če tudi so tu pa tam živila zastajala, je bilo to vendar le mimogrede. Sicer pa zahteva čas, da se tudi bogati ljudje omejijo v svojih zahtevah in udobnostih in so zadovoljni, ako ne najdejo vse tako na mizi, kakor so navajeni in bi radi imeli.

Vporablajte odpadno sadje! Že v mirovinih časih so nezrelo odpadno sadje nabirali in ga porabljali za sadno žolico. Vsled pichlosti živil smo primorani porabiti vse mogoče prilike, da dobimo živila. Z nabiranjem odpadnega sadja se že lahko začne v najkrajšem času. Nič naj ne leži neporabljeno, vse se naj porabi.

Zvišanje množine porabe žita ali mlinjskih izdelkov za žetvene delavce. Pod št. 196 v drž. zak. je izšel min. ukaz, ki zvišuje spremenljivo min. ukaz z dne 15. januarja 1916, drž. zak. št. 15, dopustno množino porabe za poljedelske osebe, ki so neposredno zaposlene pri žetvenih opravilih, na 500 g žita ali iz njega napravljene množine mlinjskih izdelkov. Izvršitvene določbe k temu min. ukazu vsebuje namestn. ukaz z dne 28. junija 1916, dež. zak. št. 69. Zvišana množina porabe se sme po tem na Štajerskem porabljati od 9. julija naprej. Ta dan je bil izvoljen z ozirom na čas izdaje izkaznic. Od tega dne lahko porabljajo kmetje, ki imajo lastne zaloge žita ali mlinjskih izdelkov, ako imajo neposredno opravila z žetvijo, 500 gramov žita za dan ali 7 kg žita v 2 tednih. Pri žetvi neposredno zaposlene osebe, ki nimajo lastnih zalog in imajo torej pravico do izkaznic, dobijo od tega dne do 1. oktobra za vsaka 2 tedna po 2 splošni izkaznici. Do dodatnih kart za težake nimajo seveda te osebe nobene pravice. Izrecno se povdarja, da velja zvišana množina porabe za žetvene delavce samo za osebe, ki imajo v resnici opravila neposredno z žetvijo, ne pa tudi za njihove rodbinske svojce. Zvišanje množine porabe velja dalje kakor že omenjeno, samo do 1. oktobra.

Kako se godi našim vjetim na Ruskem. Invalidni avstrijski vojaki, ki so bili za ruske invalide izmenjani, pripovedujejo prav gorostasne stvari o njih bivanju v ruskem vjetništvu. Omeniti hočemo le sledeče izpovedbe dveh izmenjalnih invalidov: 1. Gefreiter Siegel Johan, c. k. dež. brambeni inf. reg. št. 3 je bil vjet dne 11. maja 1915 v Horodenki; podal je sledeče na zapisnik: »Ko sem bil vjet, se me je na najsurovejši način o r o p a-

10. V Astrachanu je vladal tifus, na katerem so tisočeri umrli. Zdravniki niso zamogli pomagati; na razpolago ni bilo ne zdravil, ne zdravniških pripomočkov. Na potu od Astrachana v Jaraku bi imeli dobiti za 9 dni po 23 kopek. Lajtnant pa nam je dal namesto 2 rublov 7 kopek samo 1 rubel 11 kopek. S puškinim kopitom se nas je k delu podilo.“

— Gefreiter Sonneleitner Engelbert istega regimenta, ki je bil vjet pri Nowe-Miasto dne 19. oktobra 1914, dal je na zapisnik: „Rusi so imeli težko stanje. Da so zamogli svoje jarke držati, bilo je nas 18 težko ranjenih kakor vreče za pesek pred jarke položenih kot živa zapreka. To je trajalo 3 dni in noči, brez zdravniške pomoči. V Kalugi se nas je pozneje mnogokrat skozi iste ulice vodilo, da se je vidilo, kako zmagovita je ruska armada. V Kazanu dobivali smo slabo dišečo ribjo župo s kostmi in luskinami; večinoma smo od nje zboleli. Avgusta meseca prišel sem kot izmenjalni vjetnik v Saradov v neko bolnišnico med 200 na tifuzu bolanih mož. Vožnja od Moskve v Petersburg je bila dostojna; primerna ležišča in redna menaža.“

— Kako se pa godi vjetnik Rusom pri nas? Morda se jim še nikdar ni tako dobro godilo, zlasti ker imajo nekateri še tako veliko „usmiljenje“, da bi jih najraje s „cukrčki“ pitali.

Požar vagona. Dne 13. t. m. ponoči prišel je s tovornim vlakom en goreči vagon v postajo Laško: postavili so ga na stransko progo, kjer ga je požarna bramba kmalu pogasnila.

Potres se je čutil dne 14. t. m. po 10. uri ponoči skoraj po vsem spodnjem Stajerskem. Večje škode ni potres nikjer napravil, čeprav se ga je v nekaterih krajih prav močno občutilo.

Prepoved izvoza mesa. C. k. namestništvo na Češkem je prepovedalo izvoz mesa čez deželne meje.

Cena svinjskega mesa v Budimpešti pada v zadnjem času prav občutno. Vzrok leži menda v novih najvišjih cenah, ki veljajo za Ogrsko kakor za Avstrijo, ter v gotovih že objavljenih, deloma pa šele nameravanih odredb prizadetih oblastij zoper vojno oderuštvo.

Srbski mlini v prometu. Prvi budimpeštovski parni mlin dobil je nalogo, da postavi v zasedeni Srbiji nahajajoče se mline v obrat. Bivši srbski mlini bodejo torej za nas mleli. Časi se pač spreminjajo. . .

Na Nemškem je pričakovati več sladkorja. Glasom lista „Zentrale für Zuckerindustrie“ cenijo kmetijski krogi prihodnji pridelek sladkorja na Nemškem za 8 do 9 milijonov centov večjega, nego je bil dosedanj. To je pač v gospodarskem oziru prav pomembno.

Junška smrt. Na južno-zapadnem bojišču padel je junaške smrti dne 8. julija t. l. pri Koberlabi v okraju Asiago na Italijanskem ob priiki zmagovite naše ofenzive trgovski pomočnik g. Avgust Stoller, doma iz Maribora, najzadnje uslužen v Ptuj. Junaški mladenič bil je že preje enkrat zasut od kamenja. Komaj okrevan, pohitel je zopet v krvavo borbo zoper izdajalskega Laha. Na italijanski zemlji zadela ga je sovražna kroglica v glavo in mu odvzela nadejno, mlado življenje. Bil je v tuji zemlji pokopan. Kdor je blagega pokojnika poznal, ta ga je imel gotovo rad; kajti redki so med našo mladino tako ponižni, poštene značaji. Izrekamo prizadetim zaostalim najpriskrnejše sožalje. V njih globoki žalosti jih naj tolaži to, da je pokojnik prelil svojo kri za nas vse, za domovino in cesarja. Njegovo ime ostane zapisano v zlati knjigi naših junakov!

Vpoklic. Kakor poroča ministerstvo za deželno brambo, se prihodnje dni pokličejo pri sedaj se vršecih pregledih za sposobne spoznani avstrijski in ogrski črnovnjanski obvezanci rojstnega letnika 1897 in sicer se tisti, ki so bili pregledani do vstega 22. julija, pokličejo 1. avgusta, tisti, ki so bili pregledani po 22. juliju, pa 10. avgusta t. l. Potom prostovoljnega vstopa v skupno armado, vojno armado in obe deželni brambi na podlagi brambnega zakona potrjeni rojstnega letnika 1897 morajo tudi, in sicer če so bili že pregledani, po dnevu pregleda, drugače pa po dnevu potrditve 1. ali 10. avgusta t. l. odriniti pod orožje. Potom prostovoljnega vstopa potrjeni pripadniki rojstnih letnikov 1896 do 1866 bodo morali pod orožje šele v poznejšem času. Tudi na Ogrskem se velik del pri novih pregledih potrjenih črnovnjanskih obvezancev letnika 1897 pokliče pod orožje 1. avgusta t. l.

Darila. Koroška družba za vnovčevanje živine je darovala iz svojega dobička v dobrodelne namene sledeče svote: 1. Družbi „Rdečega križa“ za zavod tuberkuloznih v Tentschachu 5000 K. — 2. Koroškemu deželnemu odboru za invalidne šole 5000 K. — 3. Družbi za otroško varstvo v svrhu preskrbe dojenčkov 6000 K. — 4. C. k. skladu za vdove in sirote po padlih vojaki na Koroškem 15.000 K. Nadalje iz pričakovanega dobička še: 5. koroškemu deželnemu kulturnemu svetu za uresničenje vojaških domov 10.000 K. — 6. Društvu „Kriegspatenschaft“ pa 5000 K. Vse skupaj torej 46.000 kron, kar je gotovo prav lepa svota, darovana v patrijotično-dobrodelne namene.

Žetvena škoda na Rumunskem. K.-B. poroča iz Bukarešta z dne 16. t. m.: V pretekli noči so prišli po 14-dnevni, vztrajni, izredni vročini toča in viharji v mnogih krajih Valahije in so prizadeli zlasti na ovsu znatno škodo. Pšenica, katere žetev je skoraj povsod dokončana, ostala je neprizadeta. Kot srednji pridelek pšenične žetve se računa poluradno 16 hektolitrov na en hektar.

Škof dr. Krapac †. V svoji zagrebški zasebni palači je umrl 16. t. m. škof od Djakovara dr. Johan Krapac v starosti 76 let. Bil je imenovan leta 1910 kot naslednik bojevitega jugoslovanskega cerkvenega kneza Strossmayerja za škofa Bozne in Syrmije. Medtem ko je bil njegov predhodnik strastni politik, ki je napravil svojo rezidenco ne samo za duševno, marveč za mnogo Hrvatov tudi za nekako politično Mekko, in katerega načrti so prišli z realnimi razmerami mnogokrat v nasprotje, znal je škof dr. Krapac v 6-letnem delovanju precej zanemarjeno škofijsko posest popolnoma ponoviti, vsakemu prepripi s političnimi strankami se izogniti in z ogrsko vlado v dobrih odnosih ostati.

Samomor v zaporu. Dne 10. t. m. se je v okrožni sodnji v Celju tam zaprti Johan Kamenšak na svojem hlačnem jermenu obesil. Nahajal se je zaradi povziga v preiskovalnem zaporu.

Hrvatski vlomilci na delu. Pred kratkim se je v stanovalno hišo posestnice Antonije Mikuš v Tlakah pri Rogatcu vlomilo in obleke, perila ter življenskih sredstev v vrednosti čez 630 kron pokradlo. V istem času pokradli so vlomilci pri posestniku Štefanu Jager življenska sredstva, obleke in perila za 180 kron. Tudi so poskusili tatovi pri posestnici Jeri Kitak v Lehnem vlomiti; tam pa so bili prepojeni; pri temu so na zasledujoče moze iz revolverjev streljali, brez da bi zadeli. Vlomilci so bili brezdvomno Hrvati, ki s svojimi roparskimi pohodi v zadnjem času rogaški okraj vznemirjajo.

„Vojna“ družina. Iz Maribora se poroča: Sodnijski oficijal g. Jos. Rosmann stoji kot feuerwerker v vojni in se nahaja sedaj pri neki vojni sodnji enega armadnega poveljstva na južnem zapadu. Njegova soproga gospa Rosmann šla je kot strežnica v rezervno bolnišnico podružnice Maribor nem-

škega „Schulvereina“ in je delovala, da se ni bolnišnico opustilo. Njegov sin g. Rosmann stoji kot feldvebel pri 47. regimentu in je bil šele pred kratkim v znanje njegovih zaslug pred sovražnikom na služnim križcem s krono na traku hrabrostne medalje odlikovan. Pač vrla družina!

Težka nezgoda. V Mariboru se je sil konj kolodvorskega gostilničarja in je jal po ulicah. Skočil je na koncu Tegethofstrasse v skupino žensk in otrok in vrge oseb na tla. Strojnikova soproga Marija Lin in kondukterjeva soproga Antonija Pašek sta bili težko ranjeni, učenka Hela Berklić pa lahko. Kdo je nezgode bode preiskava dognala.

Z roko v mašino je prišla 54-letna lavka Marija Gmeiner v Leykamovičah v Spittalu na Koroškem. Težko ranjena prepeljali so v bolnišnico.

Nepoboljšljiva je v Gutenstein Koroško pristojna 19-letna Angela Zalač. Šele pred kratkim je bila iz zapora okrožni sodnje v St. Pavlu izpuščena, kjer je za vlačugarstva 14 dni sedela. Dne 13. t. m. pa so jo morali orožniki zopet zaradi panja aretirati in sodnji oddati. Mladica bura pravi, da nima veselja do dela. Pa biti bi zamogla to veselje pač v kakšni silni delavnici!

Novo določbo o porabi mesa in masti dni je izšla ministrska naredba glede ojitve porabe mesa in masti. Naredba postavlja 25. julija in poostrejuje dosedanje ločbe glede brezmesnih dni. Število brezmesnih dni ostane nespremenjeno, pač pa določa se raztegne ta prepoved na vse vrste govedi, telet, ovac, prašičev, koz, konj, čev, kuretnine in divjačine, dalje na vse konzerve, prekajene mesene stvari vsa gnat in z gotovimi izjemami na vse klobas. Tudi je te dni uživanje mesa v vatnih gospodinjstvih prepovedano. Masti, rova in cvrta, tudi brezmesni špeh in produkti, ki se lahko pokvari ali ki bodo nepremočnim slojem tudi brezmesne na razpolaganja, kakor kri, mozeg in vrste klobas, ki se izdeljujejo iz krvi in nejših notranjih delov klavnih živali, ne dajo pod to prepoved. Politična dež. oblast bodo določila, katere vrste klobas je dovoljeno brezmesne dni prodajati in uživati, bodo obenem razglasila najvišje cene. Gostilni in zavodi smejo obed pripraviti vedno le dve mesni jedi. Prodajanje s stopljeno maso ali oljem cvrtih jedi, vseh z oljem pripranih omak in krompirja, prirejenega z mastjo, surovim maslom, je prepovedano. Za vsak obed je dovoljeno pripraviti le eno sušno močnatno jed. Ob sobotah je poraba masti, pripravljanje svežih mesnih jedi vseh vrst, močnatih jedi sploh prepovedana. Postavljene posod z gorčico, z jesihom in oljem mizo je prepovedano. V gostilnah itd. ena oseba pri vsaki jedi dobiti le eno sušno ali ribjo jed. Mesna ali ribja jed ne sme biti težja, kakor 11, oziroma 15. Gostilničarji morajo imeti jedilni list s cenami, ki se ga bo videlo že z ulice. Izdelava mesnih konzerv za civilno prebivalstvo splošno prepovedano, ravno tako kretnosti, slaščice in obrtoma izvrševano izdelava močnatih jedi s cvrto mastjo. Politične oblasti imajo pravico omejiti izdelovanje klobas na gotove tipe.

Prevzemne cene za letošnje žito in sočivo. Uradno razglašajo letošnje prevzemne cene za žito in sočivje. Premijski sistem je upravljen. Cene so določene v dveh stopnjah, katerih prva po ljudstvo v olajšanje sprejme, druga po ljudstvo v olajšanje sprejme. Cene za 100 kg so: pšenica do dec. 38 K, kasneje 35 K; rž 31 K, kasneje 29 K; napolica 31 K, potem 29 K; jeda za varjenje 36 in kasneje 33 K; pri jedi za krmo sta določeni ceni 32 in 29 K; ovsu 30 in 28 K. Za sočivje in sirk so določene sledeče prevzemne cene za 100 K: sirk 28 K, grah in leča 25 K, fižol 24 K, raven fižol za krmo 40 K, fižol v leča za krmo 30 K, grašica 26 K.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE
najboljša hrana za dojenčke, otroke,
rekonvalescente po žledodnih in črevesnih boleznih se vedno dobi.
Poskusna doza in podučna, dramska brošura o
oskrbi otrok zastoj po Nestle's Kindermehl Gesell-
schaft, Danzig L., Biberstrasse 49 a 261/1

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 20. julija. Rusko bojišče. V Bukovini nobeni dogodki. Pri Zabie in Tatarowu bojno delovanje menjajoče sile. V Wolhyniji so potisnile nemške čete sovražnika pri Biljače nazaj. Ob Stochodu so napadle naše čete neko rusko šanco. — Italijansko bojišče. Samo pasamezni deli tirolske in koroške fronte so stali pod živahnim artilj. ognjem. — Južno-vzhodno bojišče. Posadka nekega dalmatinskega otoka je sestrelila neko laško letalo, ki je zgorelo; letalce smo vjeli.

Na morju.

Naši torpedni čolni so v srednji Adriji neki italij. podmorski čoln, potem pa še drugi podmorski čoln neznane zastave sestrelili. — Pri nekem napadu italij. letal na naše obrežje sta bila dva italij. letala učičena.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 20. julija. Na zapadu ogromni, doslej neodločeni, za Nemce ugodni boji.

Zmanjšanje oddaje kralne živine iz Štajerske.

C. k. štajerski namestnik grof Clary und Aldringen govoril je v zadevi dobave kralne živine na vseh merodajnih krajih. Udeleženi ministri so odločili, da se za sedaj bistveno zniža na Štajersko odpadli kontingent kralne živine. (Z drugimi besedami povedano: Za sedaj se bode iz Štajerske manj kralne živine vzelo. To je vsekakor za naše kraje razveseljivo in gre g. c. k. namestniku ter ostalim možem vsa zahvala. Op. ur.)

Mrzla tla. dež in sneg pustijo pri mnogih spomin v obliki bolečin v udih in trupu. Te bolečine se dajo odpraviti z masažami s Fellerjevim bolečine odpravljajočim rastlinskim esentnim fluidom z zn. „Elsa“-fluid, kar je množestvo zdravnikov priznalo in objavilo. 12 steklenic tega blagodejnega sredstva pošlje franco za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrasko). Mnogo čez 100.000 zahvalnih pism in odlikovanj. Naroki naj se obenem Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 skatlic za 4 K 40 h. (sv)

Opravična številka: E 267/16.

Dražbeni oklic in poziv k napovedbi.

Na predlog Marjete Matjašič kot zahtevajoče stranke bo dne 5. septembra 1916 predpoldan ob 9. uri pri tem sodišču, v izbi št. 2 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin:

Zemljiška knjiga	VL št.	Označba nepremičnin	Cenilna vrednost	Skupni najmanjši ponudek
Slatišina	66	hišni mlin, njive, travniki, pašnik in gozd v skupni izmeri 3 ha 54 ar 58 m ²	4052 K 58 h	
„	67	zidani, s slamo pokriti hram št. 47 v Slatišini, gospodarsko poslopje, stiskalnica, vrt, njive, pašniki in gozd v skupni izmeri 2 ha 75 ar 96 m ²	4943 K 37 h	5997 K 30 h

Pritiklin ni. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje. To sodišče kot zemljiškotknjižno sodišče naj znanjuje določitev dražbenega naroka. Stroški predložitve dražbenih pogojev se odmejejo na 110 K 02 h.

Ces. in kr. okrajna sodnija v Ptuj odd. IV.,

dne 5. julija 1916.

Loterijske številke.

Gradec, 19. julija 1916: 83, 40, 81, 30, 72.
Trst, 12. julija 1916: 58, 20, 2, 36, 69.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptuj

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in pinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.
Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Oženjeni ljudje

v vinoreji, tudi pri nekaj živini popolnoma samostojni, dobijo pri dobri plači s 1. novembrom službo. Ponudbe na Karl Strugel, Egydi-Tunnel.

■■■■■■■■■■

Viničar za Haloze

s 3 do 4 delavskimi močmi se pri dobremu plačilu sprejme. Kje? pove uprava tega lista. 293

■■■■■■■■■■

Dva mlada in vesela mornarja

si želita dopisovati z mladima luštnima dekletoma. Prednost imajo dopisi z sliko, katera se po želji tudi vrne. Naslov: I. Motorboot A. S. M. S. „Zrinji“, II. Motorboot V. S. M. S. „Zrinji“, Pola. 278

Olje zoper muhe

pri konjih in govodi se dobi v medicinalni drožeriji „z. goldenen Kreuz“ v Ptuj, Bismarckgasse 6 (preje Wegschaidner). 285

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

sem letu zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi znamenitih zvezdic (*) so živinski sejmi, se mi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. julija v Gleinalpe**, okraj Bohleiten; v Kozjem**, v Brandlaken**, v Weiz; v Friedbergu; v Kaindorfu, okraj Hartberg; pri St. Jakobu im Walde, okraj Turnau; v Lassingu, okr. Rottenmann; Slovenski Distrikt**, v Ilzu**, okr. Fürstenfeld; v Leobnu; v Turnau, okr. Adenz; v Lipnici**, v Zalcu**, okr. Celje; v Lankowitzu, okraj Voitsberg; v Ligistu**, okr. Voitsberg; Orizka (sejem s ščetinariji); v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 26. julija v Stübinggrabenu, okr. Bohleiten; v Weizu**, pri sv. Jakobu, okr. Turnau; v Oberzeiringu; v Framu, okr. Marienberg; v Feldbachu**, pri sv. Ani am Aigen, okr. Fehring; pri St. Marein, okr. Bruck; v Roddingu**, okr. Wildon; na Teharjih**, okr. Celje; v Lankowitzu, okr. Voitsberg; v Predlitzu**, okr. Murau; v Neumarktu**, v Marienburgu; v Imenem (svinjski sejem); okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 27. julija na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 28. julija v Rogatecu (svinjski sejem); v Gracu (s klavno živino).

Dne 29. julija v Brežicah (svinjski sejem); pri sv. Marjeti*, okr. Neumarkt.

* * *

Okopavanje zelenjave, ki poganja plitve korenine. Nekateri vrste rastlin, ki poganjajo korenine široko in globoko posebno fižol, grah, kumare, vse vrste ohrovtov in paradiznice se razvijajo posebno dobro, ako se jih v primernem času okopa in obiljeje z zemljo. Ako se rastline obiljeje, dobijo nove korenine in se vlagi na zemljo, kjer rastejo, bolje drži. Zaradi tega bi se moralo vrste imenovanih vrst kakor hitro mogoče, ko porazijo dovolj močne, obiljeje (ogrebsti) z zemljo poraziti. S tem opravičilo, ki izredno pospešuje rast, je vrsta primerno in temeljito iztrebljenje plevela.

Pognojanje vrtnega fižola z gnojnic. Poprej smo že sploh menjali, da je gnojenje dušik zbirajočega fižola z gnojnic nepotrebno ali celo škodljivo. Izkušnja pa je to napačno mnenje davno ovrgla. Pri fižolu se namreč hitro donos sprošča prav bistveno zviša, ako se ga poprej sedaj v poletju z do polovice z vodo izredčeno gnojico. Posebno je priporočila, da se pomaga s precejšnjo mero izredčene gnojnice fižolu pri meglenem vrenju ali kmalu po dežju.

Korenje za zimsko potrebo. Sedaj je čas saditi korenje za zimo. Prosto gredo, na kateri je zrastle korenine, zgodnji krompir ali koleraba, se kar najhitreje pokopa, se poravnava z grablami in se poseje zmeto na široko ali v petih vrstah prav redko. Seme se seje z zemljo prenadabelo pokriti. V prvem času se morajo gredice pri suhem vremenu vsak dan polivati, da seme gotovo in kmalu požene. Pozneje, ko so se rastline nekoliko okrepčale, ni treba več polivati, ker si globokejšje korenine lahko dobijo potrebno vlago same z zemljo, iz globokejših plasti tal. Korenje sedanjega leta se odlikuje nasproti sajenkam pomladne setve po večji nežnosti in po boljšem okusu.

Še enkratna setev vrtnega nizkega fižola. Ako se vrste pravi fižol prve setve sušiti ali postane vrste trdije in manj okusno, tedaj je vsak vrtni poselek vesel, ako more še enkrat nažeti mlad fižol, ki je tudi zelo važen za prehrano prebivalstva. To se prav lahko zgodi, ako se sedaj v prvih dneh meseca julija na prazno gredo še enkrat nasadi nizek fižol. Najbolje je za to sposobna izpraznjena greda, na kateri je rast ali koleraba, Kolnatega fižola ni več mogoče nasaditi, ker je že prepozno. Nizek fižol še enkrat nasadi se posebno na mestu tam, kjer endivije zaradi zamiranja semena ni mogoče nasaditi ali se mora nasaditi omejit.

Oton Brüders,

okrajni učitelj in vodja proizvodnega in obvešnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri ces. kr. namestništvu